

Europaudvalget

Referat af 26. europaudvalgsmøde

Dato: tirsdag den 23. marts 2021

Tidspunkt: Mødet startede kl. 15.55.

Sted: vær. 1-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Jens Rohde (KD), Henrik Vinther (RV), Anne Valentina Berthelsen (SF), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL), Jan E. Jørgensen (V), Ulla Tørnæs (V), Alex Ahrendtsen (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Forelæggelse af videokonference for medlemmer af Det Europæiske Råd den 25.-26. marts 2021

Det Europæiske Råd 25-26/3-21 – bilag 3 (fortroligt udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 25-26/3-21 – bilag 2 (fortroligt udkast til retningslinjer)

Det Europæiske Råd 25-26/3-21 – bilag 1 (fortroligt udkast til kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20) – bilag 390 (henvendelse af 22/3-21 fra Global Aktion m.fl. vedr. vacciner)

EU-note (20) – E 29 (EU-nyt af 17/3-21: Et europæisk coronapas)

Covid-19

Statsministeren: Vi indleder mødet med en drøftelse af covid-19, og jeg forventer, at det bliver det absolut største dagsordenspunkt. Det er på en alvorlig baggrund; mange europæiske lande er enten på vej ind i en tredje bølge eller står allerede midt i den. I Danmark er vi i gang med en forsigtig genåbning, men på europæisk plan er mange lande fortsat i en meget alvorlig krise. Derfor afholdes mødet som videokonference.

På grund af situationen forventer jeg, at vaccinespørgsmålet vil stå højt på dagsordenen, og her vil jeg gerne sige, at der i min vurdering er nogle meget lovende initiativer undervejs, herunder til at styrke produktionskapaciteten i Europa. I sidste uge havde jeg lejlighed til at drøfte det med kommissæren for det indre marked, Thierry Breton. Han står i spidsen for den taskforce, som er nedsat til at afdække og understøtte en hurtig opskalering af vaccineproduktionen på europæisk plan. Det er en indsats, vi ikke alene bakker op om, men som vi også meget kraftigt har skubbet på for.

Angående vacciner er der desuden et ønske fra nogle af mine kolleger om, at vi skal drøfte omfordeling af vacciner i EU-lande. Der er aftalt en lige fordeling, som i udgangspunktet baseres på indbyggertal. Det synes jeg er en fair måde at gøre det på. Men samtidig er det op til hvert enkelt land, om det vil udnytte sine kvoter. Hvis ikke man vil det, kan andre lande byde ind. Jeg synes, at det er en fornuftig måde at gøre det på, og derfor vil den danske tilgang være, at vi som udgangspunkt skal holde fast i den. Dog vil jeg ikke udelukke, at vi kan blive nødt til at hjælpe medlemslande, som står i svære situationer.

Vi kommer til at diskutere coronapas, også kaldet digitalt grønt certifikat – et forslag, som Kommissionen fremlagde i sidste uge. Det betragtes som et vigtigt værktøj til på et tidspunkt at få åbnet Europa på tværs af landegrænserne. Den diskussion går vi ind i med et meget positivt sind.

Søren Søndergaard: Der er en ufattelig skæv fordeling af vaccinerne på verdensplan, hvilket truer os alle sammen, da ingen kan vide sig sikre, før alle er sikre. Virus kan jo mutere og komme tilbage til os i en ny variant, som vi ikke har vaccine imod. WHO's generaldirektør, Tedros Adhanom Ghebreyesus, udtalte forleden: "Forskellen mellem antal vaccinationer i rige lande og antal vaccinationer udført gennem COVAX-samarbejdet bliver mere grotesk for hver dag der går." Han påpegede desuden, at der er en lang række lande, hvor ingen mennesker er vaccineret, og endnu flere lande, hvor frontpersonalet ikke er vaccineret. Det store spørgsmål er derfor, hvordan vi får rullet vacciner ud i et hurtigere tempo end det, vi ser i COVAX-samarbejdet.

Europaudvalget modtog i går et brev fra en række organisationer – Læger uden Grænser, Plan-Børnefonden, UAEM Danmark, Oxfam IBIS, Global Aktion, Mellemlfolkeligt Samvirke, NOAH Friends of the Earth, Amnesty International og DIB – som opfordrer til en midlertidig international suspendering af patenterne. Det er jo et spørgsmål, vi har diskuteret tidligere, bl.a. forud for det ekstraordinære rådsmøde. Det er fuldstændig muligt at gøre i henhold til WTO-reglerne og EUF artikel 122, og derfor vil jeg spørge, om statsministeren vil slå et slag for det på mødet, så den ledige produktionskapacitet rundt omkring i verden ikke kommer til at stå ubenyttet hen.

Statsministeren: Det er godt, at vi kan fortsætte vores gode gamle diskussion omkring patenter. Jeg har ikke ændret holdning siden sidst: Jeg er langt fra sikker på, at det er den rigtige vej at gå. Til gengæld vil jeg sige, at den nye generaldirektør for WTO, Ngozi Okonjo-Iweala, som oprindeligt er fra Nigeria, har nogle spændende tanker om licensaftaler, som der i min vurdering er grund til at kigge mere ind i, og det har EU tilkendegivet sin støtte til. Vi har jo før haft diskussionen om, hvorvidt man tror, at det er den ene eller anden vej, vi skal gå. Jeg hælder til licensvejen og ikke til patentvejen.

Jens Rohde: Jeg vil spørge statsministeren til kommissionsformand Ursula von der Leyens ret bombastiske udtalelser mod Storbritannien, som hun er kommet med på et pressemøde. Jeg er ikke helt sikker på, at det er en klog linje fra hendes side, al den stund der jo er visse steder i England, hvor der produceres stoffer til produktion af vores vacciner. Vil statsministeren ikke kommentere den såkaldte "vaccinekrig" eller hvad det nu er, der er ved at udvikle sig med Storbritannien?

Statsministeren: Vaccinekrige er ikke gode, for hele verden har behov for vacciner. Der er ikke lagt et konkret forslag frem, hvad dette angår, og vi kigger selvfølgelig på det, hvis det sker. Men vi skal hele tiden skal være opmærksomme på, hvad der sker med de vacciner, der bliver produceret

i Europa, lige såvel som andre jo er optaget af det. Der foreligger nogle svære problemstillinger her. Jeg er egentlig mest optaget af, at vi får øget produktionskapaciteten, så vi kan få produceret flere vacciner, for det er jo ikke alene Europas problem, men et globalt problem. Det er ikke nok bare at få vaccineret den europæiske befolkning, for så mangler vi stadig nærområder og Afrika. Søren Søndergaard sagde meget præcist før, at vi ikke har løst problemet med pandemien, før alle er vaccineret. Derfor bliver Europas forpligtelse jo kun endnu større i de kommende år, da vi givet vil stå i en situation, hvor vi både skal vaccinere, men også revaccinere og måske revaccinere igen. Jeg synes, det bekræfter behovet for at styrke produktionskapaciteten mere end noget andet.

Jens Rohde: Jeg synes egentlig ikke, at jeg fik noget svar på konflikten med Storbritannien eller regeringens holdning dertil. Er der opbakning i Rådet eller fra den danske regering til den linje, som kommissionsformanden har lagt for dagen inden for de sidste par døgn? Det er jo ret interessant, fordi det kan komme til at trække meget dybe og lange spor i implementeringen af hele skilsmissen mellem EU og Storbritannien.

Søren Søndergaard: Det er rigtigt, at vi har haft diskussionen om patenterne før. Den eneste forskel er bare, at der er gået et par måneder, og nu udtaler WHO's generaldirektør, at det bliver mere og mere grotesk, og dermed er de måneder altså ikke blevet vel anvendt. Derfor må vi jo vende tilbage til spørgsmålet om, hvorvidt det med patenterne ikke var en mulighed. Og så sagde statsministeren ligesom sidst, at det kunne der være mange problemer ved osv. Men kunne statsministeren så ikke bare helt præcist sige, hvad problemet er ved, at man bruger den helt lovlige mulighed, som eksisterer i EUF artikel 122 og i WTO's regler for at suspendere patentrettighederne, så man kan begynde at producere i hele verden? Hvad er det helt konkret, som medicinalindustrien kan gengælde med eller true med, der gør, at statsministeren ikke mener, at vi skal tage det skridt?

Statsministeren: Jeg er faktisk enig med Jens Rohde i, at jeg ikke helt fik svaret på spørgsmålet. Jeg gik måske lidt hurtigt hen over det. Er der opbakning i Rådet? Det ligger ikke et konkret forslag endnu, så det er svært at svare på, men indtil nu har der været opbakning til de midlertidige eksportrestriktioner, som også er indført fra dansk side, og som grundlæggende handler om at sikre gennemsigtighed i eksporten af EU-producerede vacciner til tredjelande uden at begrænse eksporten unødigt. Og grundlæggende var det bedst, hvis vi ikke behøvede det. Omvendt skal vi jo være sikre på, at europæerne får en retfærdig andel af de vacciner, der produceres i Europa. Det er bare for at sige, at der ikke ligger et helt konkret forslag til de næste skridt, og derfor kan jeg ikke sige, om Rådet er enige. Ikke desto mindre har jeg egentlig oplevet generel opbakning til tilgangen indtil nu, også fra dansk side. Det håber jeg besvarer spørgsmålet.

Spørgsmålene om patent udgør i højere grad en principiel diskussion. Længe leve videnskaben og længe leve Pfizer/BioNTech, Moderna og de andre store medicinalfirmaer, som har tilvejebragt denne vaccine. Jeg mener ikke, at vi skal satse alt på én hest. Vi har et europæisk spor, hvor vi opkøber vacciner, og hvor vi nu er inde i et samarbejde om at øge produktionskapaciteten. Desuden har jeg et ønske om et samarbejde med andre lande – det lægger vi lige til side. Og så kan der i øvrigt være et potentiale i danske vacciner, som indtil nu viser nogle lovende resultater. Og det behøver ikke at være et enten-eller; det kan godt – og skal i mine øjne – være et både-og, fordi verden har så stort behov for vacciner, at vi skal satse på så mange heste som overhovedet muligt. Men jeg er bange for, at patentspørgsmålet kan give bagslag, fordi vi har behov for, at de store

medicinalfirmaer trækker med, og vi har behov for den innovationskraft, der ligger dér. Derfor tror jeg personligt mere på licensvejen. Jeg betragter dette som et politisk spørgsmål om, hvad vi tror er det klogeste at gøre i denne situation. Og med den teknologi, der er i dag – som så skal etableres – vil der kunne produceres mange flere vacciner, hvis vi får øget produktionskapaciteten. Derfor er det den vej, vi hælder til. Men det er jo et politisk spørgsmål om, hvad man tror giver det største udbytte på den bedste vis.

Eksterne anliggender – Tyrkiet og Rusland

Statsministeren: Drøftelsen om eksterne anliggender vil først og fremmest dreje sig om en opfølgning på den drøftelse om Tyrkiet, vi havde i december. Vi forventer en bred drøftelse, og jeg kan allerede nu sige, at jeg forventer en anden konklusionstekst end den, der ligger nu. Den vil få en mere rimelig balance vedrørende Tyrkiet-spørgsmålet. Efter min mening er der positive takter i EU, hvad angår det østlige Middelhav. Der er færre provokationer, men desværre er der til gengæld grund til at være meget bekymret over den *interne* situation i Tyrkiet, hvor vi har behov for en kritisk tilgang. Det gælder f.eks. forsøgene på at ulovliggøre det pro-kurdiske parti HDP (Det Demokratiske Folkeparti). Vi er grundlæggende indstillet på en skærpet kurs over for Tyrkiet, hvis udviklingen tilsiger det. Men som I ved, er vores holdning, at der skal være plads til både dialog og samarbejde. Tyrkiet er en vigtig samarbejdspartner inden for bl.a. NATO.

Endvidere vil der være en kort orientering om Rusland, hvis forhold til EU jo er udfordret. Også her er vi vidner til en bekymrende situation, og så længe Rusland fortsætter sin aggressive og destabiliserende adfærd, er der i dansk optik ikke grundlag for at lempe på de gældende sanktioner.

Alex Ahrendtsen: Jeg har læst referatet fra mødet, og det var meget forsigtigt som sædvanlig. Vi ved alle, hvilken slyngel præsident Recep Tayyip Erdoğan er, og hvordan han skånselsløst udnytter flygtningesituationen til at presse Europa, bl.a. andet for penge. Og det er let for ham, fordi vi ikke har nogen sikker grænsebevogtning mellem Tyrkiet og Europa.

Mit spørgsmål til statsministeren er: Vil regeringen ikke gå sammen med andre lande i EU og sikre, at vi laver en ungarsk model ved Tyrkiets grænser til Grækenland og Bulgarien, hvormed vi kan fjerne et af de trumfkort, som Erdoğan har i dag? Han kan til hver en tid true med at sende store flygtningestrømme op gennem Europa, og han har tidligere vist, at han er villig til at gøre det. Han har læsset en masse mennesker om bord på nogle busser og sat dem i bevægelse mod grænsen. Det er jo helt utåleligt.

Det andet trumfkort, Erdoğan har, er den enormt store hær, som han også er villig til at bruge og har brugt adskillige gange. Det er vigtigt for os, at vi fjerner hans trumfkort ved fuldstændigt at sikre grænserne til Tyrkiet, både til lands og til vands, bl.a. ved hjælp af kanonbåde, grænsehegn og bevogtning i en helt anden skala, end vi ser i dag. På den måde ville vi tage det trumfkort ud af hænderne på ham. Er regeringen villig til at kontakte andre regeringer i EU for at sætte det i værk? Jeg tror, at det haster.

Jens Rohde: Jeg finder det interessant, at Dansk Folkeparti lige pludselig ønsker at iværksætte en europæisk forsvarsunion. Det er et nybrud.

Statsministeren: Vi støtter den styrkelse af de ydre grænser, som er en del af budgettet, og det er vi jo altid villige til at diskutere, også fremover. Forudsætningen for tanke om grænser i EU hviler jo

på, at der er styr på den ydre grænse, hvilket der ikke er. Det at passe på den ydre grænse vil vedblive at være en meget vigtig ting.

Søren Søndergaard: Jeg er glad for statsministerens indledende bemærkning om, at udkastet fra Kommissionen er aldeles uanvendeligt. Vi kan ikke gå nærmere ind på, hvad der står, fordi det er fortroligt, og dette er et åbent møde; men jeg hæfter mig ved statsministerens bemærkning om, at regeringen vil arbejde for en skærpet linje, hvis situationen tilsiger det. De ord – ”hvis situationen tilsiger det” – forstår jeg ærligt talt ikke.

Hvis vi f.eks. ser på Tyrkiets handlinger i de seneste par uger, fremgår det, at man har genoptaget luftangrebene i Rojava. Man sender altså bombefly ind over et land. Man har sendt islamister fra henholdsvis Idlib og Afrin til Nagorno-Karabakh. Man har fjernet immunitet fra endnu flere medlemmer af HDP. Man har lagt på til at forbyde HDP, hvilket vil medføre, at 600-700 ledende medlemmer af HDP, borgmestere, parlamentsmedlemmer mv., ikke kan stille op til det kommende valg og ikke kan være politisk aktive. Man har, som ministeren vist også nævnte, opsagt sin underskrift på Istanbul-konventionen, der indebar en vis indsats mod vold mod kvinder. Man har rettet en anklage mod borgmesteren i Istanbul, Ekrem İmamoğlu – en af statsministerens internationale partikammerater i øvrigt – med henblik på at få ham dømt og dermed blive forhindret i at stille op til det kommende valg. Og i dag har man besluttet at give HDP-lederen Selahattin Demirtaş tre års fængsel for fornærmelser, og de tre år er ”heldigvis” lige akkurat nok til, at han og İmamoğlu – hvis sidstnævnte bliver dømt med det samme – ikke kan stille op til det kommende præsidentvalg eller parlamentsvalg. Det er jo meget belejligt, siden de er ekstremt populære politikere.

Nu nævner jeg bare, hvad der er sket inden for de sidste 14 dage. Så må statsministeren have mig undskyldt, når jeg studser over bemærkningen ”hvis situationen tilsiger det”. Situationen har allerede tilsagt det i den grad, og derfor kunne jeg godt tænke mig, at statsministeren simpelt hen sagde, at man selvfølgelig vil arbejde benhårdt i henhold til den vedtagelse, som et stort flertal i Folketinget traf, om at der skal være skærpede sanktioner mod Tyrkiet.

Statsministeren: Vi kan godt stryge sætningen ”hvis situationen tilsiger det”. Det var ment som en generel formulering, for som jeg har sagt tidligere, vil vi ende med en konklusionstekst, som har et andet balancepunkt end det, der ligger nu.

Alex Ahrendtsen: Det kan somme tider være svært for nogle mennesker at forstå, at det vil få betydning for Danmark, hvis der ikke er styr på de åbne grænser. I 2015 så vi, at der ikke var styr på de ydre grænser i Tyrkiet, og de kom hele vejen op gennem Europa og ind til os, og vi kæmper så med de problemer i dag. Derfor er det afgørende, at vi får styr på de ydre grænser nu, hvor de er åbne hele vejen igennem Europa, hvilket vi ikke ønsker i Dansk Folkeparti, mens et stort flertal i Folketinget ønsker det. Derfor er jo afgørende, at vi tager trumfkortet ud af hænderne på Erdoğan, så han ikke kan true os på den led. Og det man har sat i værk over de næste 7 år med hensyn til opbygning af Frontex, er jo ikke nok. Derfor vil jeg bare spørge statsministeren, om hun ikke vil sætte sig i spidsen for en gang for alle at få afmonteret det trumfkort, som Erdoğan sidder med. Det indebærer en helt kontant opførelse af grænsehegn, der ikke kan gennembrydes. Og det indebærer soldater ved grænsen, betjente, både der sejler flygtninge tilbage til Tyrkiet, Afrika, og hvor de nu engang kommer fra. Vil statsministeren ikke sætte sig i spidsen sammen med andre ligesindede nationer i Europa?

Jeg forstår ikke, at man stadig går på kattepoter, når det kommer til Tyrkiet i lyset af, hvordan man behandler Ungarn og Polen, over for hvem man forholder sig stærkt kritisk i Europa og i den danske regering, men ikke over for Tyrkiet. Søren Søndergaard har jo klart oplyst alle de forbrydelser, som Tyrkiets regering har begået i den sidste tid og igennem lang tid, og det er derfor, at jeg ikke forstår, hvorfor man ikke tager hårdere fat over for Tyrkiet. Kan statsministeren forklare, hvorfor der er den så forskel på tilgangene, når det er så problematisk en nation?

Jens Rohde: Så kan statsministeren måske bekræfte over for mig, at grænsebevogtningen i udgangspunktet er et nationalt anliggende, jf. traktaten, hvorfor det vil være en lille smule svært for en dansk statsminister at beordre grænsehegn i udlandet. Det er jo en sjov diskussion. Men den kan statsministeren tage med Alex Ahrendtsen.

Søren Søndergaard: Jeg skal kvittere for statsministerens udtalelser, og jeg glæder mig til at se nogle rådskonklusioner, der er fuldstændig anderledes end det udkast, der er kommet, i hvert fald hvis den danske regering skal bakke op om dem. Det er klart, at regeringen ikke kan bestemme, hvad der skal stå, men regeringen kan jo bestemme, om Danmark bakker op om dem.

Statsministeren: Der er jo ikke fordi, at man må lægge til grund, at der kommer fuldstændig anderledes konklusioner, men jeg mener, at vi skal efterstræbe en anden balance. Jeg kommer nok til at gentage, at jeg ikke mener, at vi har en forsigtig tilgang til Tyrkiet, men jeg mener, at vores tilgang afspejler en folketingsbeslutning, og at vi er kritiske der, hvor vi er uenige, men at vi fortsat har et samarbejde med Tyrkiet, bl.a. qua vores fælles NATO-medlemskab.

Med hensyn til de ydre grænser vil jeg gentage, hvad jeg sagde før: Den ydre grænse er særdeles vigtig, og Europa har jo ad flere omgange valgt at styrke Frontex og styrke det ydre grænsesamarbejde, fordi vi ved, at det er afgørende, ikke mindst for de lande, som har en meget stor grænse, og som selv har svært ved at dæmme op, bl.a. for den irregulære migration, som finder sted til et række europæiske lande.

Alex Ahrendtsen: Jeg ved, at det stadig kan være svært for nogle at forstå, at Grækenland bevogter den ydre grænse, bl.a. på vegne af Danmark. Lad mig derfor spørge på en anden måde: Kan statsministeren garantere, at det, der skete i 2015, ikke vil ske igen – nemlig at Tyrkiet åbner sluserne, og at der så er hundredetusindvis, måske op mod en million eller to, som sætter sig i bevægelse op igennem Europa og for nogles vedkommende når til Danmark? Kan ministeren sige her, at det, der er sat i værk, er nok til at bremse sådan en udvikling? Kan vi undgå en gentagelse af begivenhederne i 2015 med det, som Frontex i dag har at gøre med? Det er jeg ikke sikker på. Jeg er dybt bekymret. Jeg er bange for, at 2015 vil gentage sig. Det er 6 år siden, og der er ikke ændret det store. Grækenland er gældsæt; deres økonomi hænger i laser. Tyrkiets økonomi er i frit fald. Hvor længe kan Erdoğan holde til at have 4 mio. flygtninge siddende i Tyrkiet? Mit spørgsmål er således ganske simpelt: Kan statsministeren forvise os om, at det, der er sat i værk, er nok til at forhindre en gentagelse af 2015?

Jens Rohde: Jeg husker en tidligere statsminister, som lærte mig, at man skal lade være med at svare på hypotetiske spørgsmål. Det er jo helt vildt, hvad Alex Ahrendtsen stiller af spørgsmål til statsministeren her. Jeg vil egentlig bare benytte lejligheden til at rose regeringen og statsministeren for at have, hvad der nærmest må karakteriseres som en dobbeltbeslutning om Tyrkiet, nemlig,

at der, hvor man er uenige, og hvor der er behov for, at man siger meget klart fra, så gør man det, og andre steder undlader man at optrappe konflikten, netop fordi vi taler om et NATO-land. Vi er altså afhængige af at have et samarbejde med Tyrkiet, så jeg synes, at den balancerede måde, hvorpå statsministeren svarer på, fortjener ros, når hun nu bliver mødt med en anelse kritiske spørgsmål.

Statsministeren: Det er et af de første møder, hvor der ikke har været fodboldspørgsmål undervejs i vores diskussion, og det var ikke for at animere Jens Rohde til at stille det.

Når jeg bliver spurgt, om jeg kan garantere noget, hvad angår Tyrkiet og ydre grænser, så kan jeg det af gode grunde ikke. Men jeg kan sige, at jeg deler bekymringen for, at der kan opstå en ny situation, hvor Europa ikke vil være i stand til at forfægte og dermed passe på sin ydre grænse med alle de problemer, som det kan give. Derfor vil vi fra dansk side også være villige til at støtte yderligere initiativer omkring den ydre grænse, hvis der er behov for det, og hvis det viser sig relevant.

Alex Ahrendtsen: Det er lidt besynderligt, at man skal kritiseres for at stille kritiske spørgsmål til statsministeren om et emne, der er så afgørende for Europas fremtid, nemlig flygtningekrisen og Tyrkiets forhold til os. Men det må hver enkelt gøre op med sig selv. Vi tager det meget alvorligt i Dansk Folkeparti, og det gør jeg også. Jeg kan høre, at statsministeren også gør det, og det er selvfølgelig fint. Jeg forstår så bare ikke, hvorfor regeringen ikke går forrest på dette område. Vi har jo set statsministeren gå forrest på andre områder. Hun har folkelig opbakning i Danmark til det. Hun har styrken til det. Jeg savner simpelthen, at man tager truslen ved vingebeinet, for det er afgørende for Danmark, at vi får styr på den trussel, som Tyrkiet udgør. Det er der så nogle, der kan ironisere over, hvis de ikke synes, at det er særlig vigtigt. Vi er nogle andre, der så, hvad 2015 afstedkom. Det kan ske igen. Og mit spørgsmål til statsministeren er: Mener hun, at EU er klar til at håndtere sådanne ting, så vi undgår noget lignende en anden gang?

Jens Rohde: Jeg kan godt høre, at Alex Ahrendtsen forsøger sig med at argumentere via stråmænd, men ham om det. Der er ingen, som ikke tager diskussionen om Tyrkiet alvorligt.

Nu valgte statsministeren så at lægge en bold på straffesparkspletten til mig. Jeg have jo egentlig statsministeren ved tidligere møder, at jeg, indtil dette bliver drøftet på Det Europæiske Råd, vil blive ved med at nævne VM i Qatar. Jeg var lige ved at glemme det denne gang – så tusind tak, statsminister, for at minde mig om det: Vil der på et tidspunkt være en anledning eller ske noget, der stikker så meget i øjnene på statsministeren og den danske regering, at man vælger at tage en drøftelse om de forhold, der finder sted i Qatar i forbindelse med VM, på Det Europæiske Råd, og vil det i så fald kunne ske på dansk initiativ?

Den fungerende formand: Selv om statsministeren måske selv fremprovokerede dette, er det ikke på dagsordenen, men ordet er statsministerens.

Statsministeren: Hvorfor nævnte jeg det også, når nu Jens Rohde for en gangs skyld havde glemt det? Vi bliver nødt til at få håndteret den diskussion på et tidspunkt, men det er nok mere oplagt at diskutere sagen med en anden minister.

Spørgsmålet om de ydre grænser er overordentlig relevant, og regeringens engagement går ud på at få skabt et mere både humant og retfærdigt flygtningesystem. Det har jo en sammenhæng med

grænsen. Jeg er lagt fra sikker på, at vi har det flygtningesystem, vi bør have. Jeg har længe ment, at det har mange problemer i sig og i virkeligheden ikke yder den rette beskyttelse. Det er en lidt større diskussion, men det er også bare for at bekræfte, at spørgsmålet omkring ydre grænser er meget relevant, og jeg har selv dedikeret ganske meget energi og tid til spørgsmålet om et nyt flygtninge- og asylsystem i og omkring Europa.

Digitalisering

Statsministeren: På fredagens møde vil der desuden være en række økonomiske emner på dagsordenen, herunder spørgsmålet omkring digitalisering. Sammen med mine finske, estiske og tyske kolleger har jeg sendt et brev til kommissionsformand Ursula von der Leyen, hvori vi efterspørger en styrkelse af EU's digitale suverænitæt. Med andre ord skal vi være mindre afhængige af andre, når det gælder vores kritiske teknologier.

Digital beskatning

Statsministeren: Spørgsmålet om digital beskatning kan også komme på dagsordenen. Det vil selvfølgelig være en god idé med en global løsning, så vi sikrer, at techgiganter betaler deres skat. Vi håber derfor på en global aftale i OSCE-sammenhæng, men hvis ikke det lykkes, mener vi helt klart, at EU selv skal gå videre på dette meget vigtige område.

Mødet sluttede kl. 16.30.